

Stockholm,
2023-07-12

B.A.R.N.
Barnets bästa. Alltid.
Rättssäkerhet. Nu.

www.inte1barntill.se

#inte1barntill

---> Gör som Åstorps
socialförvaltning och
kommun som var först ut
med att implementera
checklistan!

Du som ledamot i socialnämnden har makten att påverka ett barns liv på ett positivt sätt. Vi i föreningen B.A.R.N. stödjer dig.

Föreningen B.A.R.N. verkar för att samhällets utsatta barns rättigheter tillvaratas, att barnets bästa inte bara är ord på ett papper utan används i alla beslut som rör barn, precis som barnkonventionen stipulerar. Vi vill precis som Du att beslut som rör barn är rättssäkra, med andra ord motsatsen till godtyckliga. Vårt mål är att barnkonventionen tillämpas fullt ut. Vi har tagit fram en checklista som Du kan använda i samband med att beslut fattas i socialnämnden avseende Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och frivilliga insatser kopplade till socialtjänstlagen.

Har Du kryssat i alla rutor i checklistan som är tillämpbara på ärendet är det en större sannolikhet för att hänsyn har tagits till barnets bästa: Det är en saklig, objektiv och rättssäker utredning som har stöd i lag. Om någon ruta inte är ikryssad har Du möjlighet att reservera Dig och kräva komplettering innan beslut fattas.

DU

Har Du haft tid att läsa igenom dokumentationen inför beslutet och förstår vad beslutet kommer få för konsekvenser för barnet/den unge (och andra berörda parter)?

Har Du fått tillfälle att tala med barnet/ungdomen (om det är möjligt)?

Har Du fått tillfälle att tala med föräldrarna/föräldern?

Har Du fått tillfälle att tala med familjehemmet / jourhemmet / kontaktfamiljen om barnet är placerat eller har en frivillig insats?

UTREDAREN (socialsekreteraren)

Har utredaren utbildning i att samtala med barn?

Om det handlar om våld i nära relationer eller där andra brott kan misstänkas, har kontakt tagits med Barnhus så att de har fått träffa barnet och hålla barnasamtal?

Har utredaren använt vetenskapligt beprövade utredningsmetoder med evidens som finns presenterade hos SBU, Socialstyrelsen och MFoF, innebärande att de bygger på kunskap som kommit fram genom vetenskapliga utvärderingar?

Har utredaren utbildning inom anknytningspsykologi- och utvecklingspsykologi på universitetsnivå?

Om utredaren har gjort bedömning av samspel mellan förälder och barn, vilken vetenskaplig metod har använts (se SBU)?

Har utredaren gått igenom utredningen och korrigerat eventuella felaktigheter, och säkerställt att utredningar ej har blandats ihop exempelvis gällande syskon, och likaså att intervjuade referenser ej har sammanblandats eller att handläggarens egna värderingar har kommit till uttryck i utredning, analys eller beslut?

UTREDNINGEN

Har barn och vårdnadshavare tillfrågats om de vill yttra sig och getts tillräcklig svarstid för yttrande - och framgår deras yttrande i utredningen?

Har barn och vårdnadshavare getts replikeringsrätt på utredningen enligt Förvaltningslagen samt erbjudits partsinsyn av utredningens resultat?

Innehåller utredningen en konsekvensanalys som beskriver på vilket sätt det föreslagna beslutet gagnar barnet jämfört med nuvarande situation?

Har sakkunniga konsulterats i ärendet inom områden där socialsekreteraren saknar kompetens? Ex. psykolog, barn-, eller specialistläkare, eller jurist?

Redogör utredningen för om barnet har funktionsnedsättning och eventuellt vilket stöd barnet är i behov av utifrån funktionsvariationen?

Har barnet erbjudits HUBS läkarundersökning (enligt Lag (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet) inför placering enligt LVU samt planering för tandvård och psykologkontakt?

Vid LVU redogör utredningen för vilka insatser som har prövats i hemmet innan ansökan om LVU?

Är de metoder som använts använtsvetenskapligt beprövade med hög evidens? Finns att tillgå på Socialstyrelsens, SBU:s och MFoF:s hemsida.

Har den personal som tillhandahållit insatsen adekvat utbildning och är de certifierade i metoden?

Vid LVU, har en nätverksplacering utretts och övervägts?

Vid LVU. är vårdplanen tydligt formulerad utifrån utredningens innehåll och är den kommunicerad till barn och vårdnadshavare?

Tar utredningen hänsyn till barnets rätt att behålla umgänge med familj (syskon, mor- och farföräldrar), närstående och tidigare familjehem samt har sakkunnig (psykolog) konsulterats?

Vid umgängesbegränsning, har sakkunnig (psykolog) konsulterats och framgår barnets perspektiv ?

Vid omplacering har en konsekvensanalys som beskriver på vilket sätt det föreslagna beslutet gagnar barnet jämfört med nuvarande situation gjorts och har en sakkunnig (psykolog) konsulterats avseende de psykologiska konsekvenserna för barnet?

Vid omplacering, framgår barnets / föräldrars / familjehemms / jourhemmets perspektiv?

Har barnets / den unges rätt till skolgång säkerställts och SAMS hållits/planerats samt om barnet har kontakt med BUP, har ett SIP-möte hållits/initierats av socialtjänsten där även skolan har bjudits in?

Är utredningen saklig, objektiv och därmed rättssäker, innebärande att inga subjektiva, godtyckliga eller skönsmässiga delar finns med?

Som vi nämnde i början, **om alla rutor inte är förkryssade som relaterar till den utredning Du skall fatta beslut om kan det finnas anledning för Dig att ställa ytterligare frågor innan beslut fattas.** Det kan även vara så att utredningen behöver kompletteras och återföras till ansvarig socialsekreterare innan beslut fattas. Externa sakkunniga kan behöva konsulteras (enligt Socialstyrelsens direktiv). Det går oftast att bordlägga ett ärende.

Kom ihåg att **Din röst, kan ha en livsavgörande inverkan på ett barns liv.** Du behöver visa att Du är en barnrättskämpe genom att kräva att utredningen är rättssäker, saklig, objektiv, opartisk och saknar godtycklighet. **Barnets röst skall framgå klart och tydligt.** Barn i samhällsvård skall må bättre - inte sämre. Använd checklistan som ett stöd och riktmärke.

Tack för att Du står upp för samhällets utsatta barn!

Men då sa Jonatan att det fanns saker som man måste göra, även om det var farligt. 'Varför då', undrade jag. 'Annars är man ingen människa utan bara en liten lort', sa Jonatan".

Ur boken "Bröderna Lejonhjärta", dialog mellan lillebror Skorpan och storebror Jonatan, skriven av en av Sveriges största barnrättskämpar genom tiderna, Astrid Lindgren.

Med varma hälsningar,
Susanne Sälström-Märkebjer
Ordförande
föreningen B.A.R.N.
info@inte1barntill.se
www.inte1barntill.se

APPENDIX: Barnkonventionen, Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Här följer utvalda artiklar ur Barnkonventionen. Om utredningen följer det som stipuleras i artiklarna kan Du kryssa för dem. Om innehållet i utredningen inte medger att Du kan kryssa i någon / några av rutorna finns det skäl att avvakta med beslut och återförvisa utredningen till ansvarig socialsekreterare. Det är av yttersta vikt att utredningen är saklig, objektiv och har stöd i lag. Barnkonventionen är lag i Sverige sedan 2020.

Utvalda artiklar ur Barnkonventionen

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 3**: *Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 6**: *Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 9**: *Barn ska inte skiljas från sina föräldrar, utom när det är nödvändigt för barnets bästa.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 10**: *Barn har rätt att återförenas med sin familj om familjen splittrats.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 12**: *Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 16**: *Barn har rätt till ett privatliv.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 17**: *Barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 18**: *Barnets föräldrar eller vårdnadshavare, har gemensamt huvudansvar för barnets uppfostran och utveckling, med statens stöd.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 19**: *Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 20**: *Barn som av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten, samt rätt till ett alternativt hem.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 22**: *Vid adoption ska staten säkerställa att största vikt ges till vad som bedöms vara barnets bästa.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 23**: *Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 24**: *Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.*

Fortsättning utvalda artiklar

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 25**: *Varje stat ska regelbundet se till att ett barn som är omhändertaget av myndigheter behandlas väl.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 26**: *Barn har rätt till social trygghet samt till statligt stöd, ifall föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 33**: *Barn ska skyddas från narkotika.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 34**: *Barn ska skyddas från alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 35**: *Varje stat ska förhindra bortförande och försäljning av, eller handel med, barn.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 36**: *Varje stat ska skydda barn från alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 39**: *Barn som har utsatts för vanvård, utnyttjande, övergrepp, tortyr eller väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och social återanpassning.*

Har utredningen tagit hänsyn till barnkonventionen **artikel 40**: *Barn som anklagas för brott, eller har blivit dömt för en straffbar handling, har rätt att behandlas rättvist och respektfullt, få juridiskt stöd samt återanpassas i samhället.*

Ps. Vi är stolta över att berätta att vi i B.A.R.N. har en digital stödgrupp för ungdomar som har insatser via socialtjänsten och en digital självhjälpgrupp för föräldrar och familjehem som har fått eller som riskerar att få barn omhändertagna eller omplacerade samt för föräldrar i vårdnadstvist.

Vi har även en podd som kallas B.A.R.N.-snack där vi bjuder in gäster som föreläser eller berättar om teman kopplade till samhällets utsatta barn. Vi har exempelvis gästats av forskare inom socialt arbete, psykologi, vårdvetenskap, statsvetenskap och kriminologi, samt av socionomer, advokater, politiker, barnrättsorganisationer och personer som har delat sina upplevelser av kontakt med socialtjänsten. B.A.R.N.-snack spelas in och läggs i efterhand ut på vår Youtubekanal:

<https://www.youtube.com/@barnetsbasta.alltid.rattss4802/videos>

Följ oss gärna på Tiktok. Där har vår hashtag #inte1barntill drygt 3 miljoner visningar. Vi finns även på Facebook, Instagram och LinkedIn samt Snapchat.